

PRIJEDLOG MREŽNIH PRAVILA TRANSPORTNOG SUSTAVA - KONZULTACIJSKI DOKUMENT-

Nakon provedenog savjetovanja sa zainteresiranom javnošću
od 27. travnja do 13. svibnja 2018. godine

1) UVOD

Na temelju članka 84. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“ broj 28/13, 14/14, 16/17) i Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 310-05/17-02/56, Ur. broj: 371-01/17-07) od 31. ožujka 2017. godine (u daljnjem tekstu: Agencija), Plinacro d.o.o., kao operator transportnog sustava (u daljnjem tekstu Plinacro), donio je Mrežna pravila transportnog sustava koja su stupila na snagu 31. ožujka 2017. godine (u daljnjem tekstu: Mrežna pravila). Na temelju Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa:310-05/17-02/56, Ur.br.:371-01/17-13) od 22. prosinca 2018. godine i Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 003-07/18-03/01, Ur.br. 371-01/18-02) od 1. ožujka 2018. godine, Plinacro je donio Izmjene i dopune Mrežnih pravila koje su stupile na snagu 1. siječnja 2018. godine., odnosno 2. ožujka 2018. godine.

Mrežnim pravilima uređuje se opis transportnog sustava, razvoj transportnog sustava, pravila priključenja na transportni sustava, povezivanje transportnog sustava s ostalim dijelovima plinskog sustava, nadzor i upravljanje transportnim sustavom, pravila uravnoteženja transportnog sustava, održavanje transportnog sustava, usluge i proizvodi operatora transportnog sustava, ugovaranje kapaciteta na interkonekciji i ugovaranje kapaciteta na ulazima i izlazima u RH, trgovanje ugovorenim kapacitetom, korištenje kapaciteta transportnog sustava, mjerna pravila i pravila raspodjele količine plina, objava podataka i razmjena informacija, ograničenje i obustava isporuke plina, neovlaštena potrošnja plina, postupci upravljanja zagušenjima na interkonekciji te opći uvjeti korištenja usluge transporta plina.

2) RAZLOZI DONOŠENJA NOVIH MREŽNIH PRAVILA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Hrvatski sabor donio je na 7. sjednici održanoj 16. veljače 2018. godine novi Zakon o tržištu plina (u daljnjem tekstu: Zakon). Zakon je objavljen u „Narodnim novinama“ broj 18/18 od 23. veljače 2018. godine te je stupio na snagu 3. ožujka 2018. godine.

Na temelju članka 90. stavka 3. u vezi s člankom 116. stavkom 4. Zakona, operator transportnog sustava dužan je donijeti Mrežna pravila transportnog sustava u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Zakona.

Slijedom navedenog, Plinacro, kao operator transportnog sustava izradio je Prijedlog Mrežnih pravila transportnog sustava (u daljnjem tekstu: Prijedlog Mrežnih pravila), kojim se uređuje opis transportnog sustava, razvoj transportnog sustava, pravila priključenja na transportni sustav, povezivanje transportnog sustava s ostalim dijelovima plinskog sustava, nadzor i upravljanje transportnim sustavom, pravila uravnoteženja transportnog sustava,

održavanje transportnog sustava, usluge i proizvodi operatora transportnog sustava, postupak ugovaranja kapaciteta na interkonekciji i ugovaranja kapaciteta na ulazima i izlazima u RH, trgovanje ugovorenim kapacitetom, korištenje kapaciteta transportnog sustava, mjerna pravila i pravila raspodjele količina plina, objava podataka i razmjena informacija, ograničenje i obustava isporuke plina, neovlaštena potrošnja, postupci upravljanja zagušenjima na interkonekciji; postupak izmjene i dopune mrežnih pravila transportnog sustava i opći uvjeti korištenja usluge transporta plina.

Budući da je stupanjem na snagu Zakona izmijenjen pravni okvir kojim se uređuje tržište plina u Republici Hrvatskoj, zakonodavac je predvidio donošenje novih podzakonskih akata koji uređuju tržište plina, uključujući nova Mrežna pravila transportnog sustava. Uz navedeno, Zakon uvodi novi energetski subjekt na tržište plina, operatora mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, a u odnosu na čija prava i obveze je usklađen Prijedlog Mrežnih pravila. Nastavno na obvezu sukladno Zakonu, Prijedlogom Mrežnih pravila provodi se usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije, osobito u dijelu kojem zakonodavni okvir uređuje norme u odnosu na veću transparentnost poslovanja, harmonizaciju operativnih postupaka, prevenciju ugovornog zagušenja a sve u svrhu integracije tržišta Republike Hrvatske s unutarnjim tržištem plina Europske unije i razvoja tržišnog natjecanja. Uz navedeno, Prijedlogom Mrežnih pravila želi se unaprijediti postojeće odredbe, uzimajući u obzir dosadašnje praktično iskustvo upravljanja transportnim sustavom i pružanja usluge transporta plina, te je u tom smislu nomotehnički dorađen dosadašnji izričaj kako bi odredbe bile razumljive, nedvosmislene i jasne korisnicima transportnog sustava, kao i svim ostalim adresatima, a sve u svrhu poboljšanja i učinkovitije provedbe.

Značajna novina Prijedloga Mrežnih pravila su novi *Opći uvjeti korištenja usluge transporta plina* (u daljnjem tekstu: OU) koji će biti sastavni dio ugovora o transportu plina i ugovora o transportu plina na interkonekciji. U novim OU objedinjene su odredbe dosadašnjih *Općih uvjeta korištenja transportnog sustava* i *Općih uvjeta korištenja usluge transporta plina na interkonekciji*, pri čemu je tekst u cijelosti nomotehnički dorađen i uređen. Izričaj OU je prilagođen kako bi korisnici transportnog sustava imali jasan pregled svih prava i obaveza te su u znatnoj mjeri novelirane odredbe koje se odnose na sredstva osiguranja plaćanja.

Prijedlog Mrežnih pravila tako predstavlja samo prvi korak u procesu poboljšanja i pojednostavljenja modela tržišta plina, koji će se nastaviti i kroz daljnje aktivnosti operatora transportnog sustava. Naime, u predstojećem razdoblju, a nakon uvođenja registra obračunskih mjernih mjesta od strane operatora tržišta plina, ostvarit će se potrebni preduvjeti za daljnje unaprjeđenje i pojednostavljenje modela tržišta plina. Sljedeći važan korak u tom procesu bit će uvođenje promjene u sustavu članstva u bilančnim skupinama. Naime, namjera je da se u budućem razdoblju propiše mogućnost članstva samo u jednoj bilančnoj skupini, a radi osiguranja što veće točnosti raspodjele izmjerenih količina plina po opskrbljivačima, odnosno bilančnoj skupini. Ova promjena doprinijet će i boljem ostvarenju svrhe sustava bilančnih skupina u praksi. Naime, osnovna uloga članstva u bilančnoj skupini je uravnoteženje bilančne skupine. Članstvo u njoj je dobrovoljno, a prava i obveze u pogledu uravnoteženja uređuju se ugovorom o uravnoteženju te nisu, odnosno ne moraju, biti vezana uz ugovor o opskrbi. Slijedom takve promjene u sustavu članstva, daljnji korak bit će učinjen i omogućavanjem opskrbljivačima da kupuju plin na virtualnoj točki trgovanja bez obzira na pripadnost bilančnoj skupini, čime će se omogućiti neometana kupovina plina, odnosno funkcioniranje tržišta. Riječ je o značajnoj promjeni u odnosu na postojeći sustav, koja zahtijeva, ne samo znatne izmjene pravnog okvira, već i odgovarajuće prilagodbe u

poslovanju i djelovanju svih adresata Mrežnih pravila. Stoga se ista ne uvodi u ovom Prijedlogu Mrežnih pravila, već će biti uvedena postupno, nakon uspostave registra obračunskih mjernih mjesta, kojom će operator tržišta plina omogućiti pristup podacima o izmjeranim i raspodijeljenim količinama plina na pojedinom izlazu iz transportnog sustava po bilančnoj skupini, odnosno opskrbljivaču bez obzira na ugovaranje kapaciteta transportnog sustava. Opisani proces poboljšanja modela tržišta plina, u konačnici će tako rezultirati jasnijim i konkretnijim pravilima raspodjele, bez mogućnosti da operatori distribucijskog sustava koji se na tržištu plina pojavljuju u više različitih uloga, utječu na raspodjelu.

Slijedom svega prethodno navedenog, u nastavku je kratak opis predloženih izmjena po poglavljima Prijedloga Mrežnih pravila.

I. OPĆE ODREDBE

Općim odredbama propisuje se predmet i područje primjene Mrežnih pravila te definicije pojmova.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila izmijenjene su definicije energetske suglasnosti, energetskih uvjeta, interkonekcije, priključnog kapaciteta, ugovorenog kapaciteta i ugovornog zagušenja. Osim toga uvedene su nove definicije izlaza iz transportnog sustava i ulaza u transportni sustav te izlaza iz transportnog sustava u Republici Hrvatskoj (izlaz u RH) i ulaza u transportni sustav u Republici Hrvatskoj (ulaz u RH), krajnjeg kupca, Open Season postupka, standardnog kapacitetnog proizvoda, sustava upravljanja kapacitetima transportnog sustava (SUKAP-a) te definicija radnog dana.

II. OPIS TRANSPORTNOG SUSTAVA

Odredbama se propisuju sastavni dijelovi transportnog sustava te fizički ulazi i izlazi na transportni sustav.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, a slijedom usklađivanja sa Zakonom o tržištu plina, dodano je da se i terminal za UPP priključuje na fizički ulaz u transportni sustav.

III. RAZVOJ TRANSPORTNOG SUSTAVA

Odredbe kojima se uređuje razvoj transportnog sustava sad su izdvojene u posebno poglavlje. Osim nomotehničkih izmjena, u pogledu ispitivanja tržišta uveden je postupak za prošireni kapacitet, sukladno Uredbi CAM i Open Season postupku.

IV. PRIKLJUČENJE NA TRANSPORTNI SUSTAV

Odredbe o priključenju na transportni sustav izdvojene su u jedno posebno poglavlje te su nomotehnički dorađene. Njima se propisuje postupak priključenja na transportni sustav, uključujući podnošenje zahtjeva za provjeru mogućnosti priključenja, izdavanje energetskih uvjeta i energetske suglasnosti, zahtjev za priključenje, ugovor o priključenju, izgradnju priključka te povećanje priključnog kapaciteta.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, provedeno je dodatno usklađivanje sa Zakonom o gradnji („Narodne novine“ br. 153/13 i 20/17) i Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“ br. 153/13 i 65/17) i drugim propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje te je kao novela uvedena odredba o obvezi vlasnika građevine koja se priključuje na transportni sustav da održava predmetnu građevinu te da o mjerama koje poduzima u tu

svrhu obavještava operatora transportnog sustava. Operator transportnog sustava ne odgovara za štetu koja bi mogla nastati zbog neispravnosti na predmetnoj građevini.

V. POVEZIVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA S OSTALIM DIJELOVIMA PLINSKOG SUSTAVA

Ovim odredbama propisuje se bilateralni sporazum koji operator transportnog sustava sklapa s operatorom transportnog sustava susjedne države, kao i ugovor koji operator transportnog sustava sklapa s operatorima drugih povezanih dijelova plinskog sustava. Osim toga, propisuje se uvođenje skupnog izlaza iz transportnog sustava.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, učinjene su manje nomotehničke izmjene te je dorađen sadržaj ugovora koji sklapaju operatori međusobno povezanih dijelova plinskog sustava.

VI. NADZOR I UPRAVLJANJE TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Odredbama o nadzoru i upravljanju transportnim sustavom propisuju se pravila za korištenje operativne zalihe, tlak transportnog sustava i kvaliteta plina u transportnom sustavu te upravljanje i postupci u izvanrednim situacijama i kriznom stanju.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, tekst odredbi je nomotehnički dorađen, dodane su odredbe o odgovornosti za štetu u slučaju predaje u transportni sustav plina izvan standardne kvalitete, dorađene su odredbe o uklanjanju tekućih tehnoloških nečistoća u transportnom sustavu, a odredbe o postupanju u slučaju kriznog stanja dodatno su usklađene s novom Uredbom (EU) br. 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010.

VII. URAVNOTEŽENJE

Odredbama o uravnoteženju propisuje se zona uravnoteženja, odgovornost za uravnoteženje, pružanje informacija, radnje uravnoteženja, postupak ugovaranja usluge uravnoteženja te aktiviranje usluge uravnoteženja, sve u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, odredbe su nomotehnički dorađene te dodatno usklađene s prethodno navedenom uredbom.

Učinjene su izmjene u odnosu na ugovaranje usluge uravnoteženja, a u cilju poboljšanja učinkovitosti predmetnog mehanizma i omogućavanja lakšeg ostvarivanja njegove svrhe u praksi. Tako su izbrisane odredbe kojima se propisivao iznos pozitivne, odnosno negativne energije uravnoteženja koju je pružatelj usluge uravnoteženja bio obvezan isporučiti, odnosno preuzeti. Umjesto toga, u skladu Prijedlogom Mrežnih pravila, predmetni iznos, kao i raspoloživa satna količina energije uravnoteženja bit će određeni u postupku nabave energije uravnoteženja za potrebe usluge uravnoteženja.

Osim toga, uvedena je obveza za ponuditelja energije uravnoteženja i pružatelja usluge uravnoteženja, koji energiju uravnoteženja osiguravaju na sustavu skladišta plina, da o istome obavijeste operatora transportnog sustava nakon provedenog trgovanja, odnosno nakon aktivacije usluge uravnoteženja, kako bi operator transportnog sustava mogao obavijestiti operatora sustava skladišta plina te kako bi predmetnom ponuditelju energije uravnoteženja i pružatelju usluge uravnoteženja bila omogućena renominacija.

Nadalje, slijedom usklađivanja s novim podzakonskim aktima iz nadležnosti operatora tržišta plina, za postupak nabave više neće biti relevantna referentna cijena energije uravnoteženja iz Metodologije utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava, već marginalna kupovna, odnosno prodajna cijena koju će utvrđivati i objavljivati operator tržišta plina.

Kako bi se potaknulo uključivanje većeg broja ponuditelja u postupak nabave energije uravnoteženja za potrebu usluge uravnoteženja, izbrisana je odredba prema kojoj je odabrani pružatelj usluge uravnoteženja bio obvezan dostaviti garanciju za dobro i pravovremeno izvršenje ugovora.

VIII. ODRŽAVANJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Odredbe o održavanju transportnog sustava sad su izdvojene u jedno posebno poglavlje. Odredbama se propisuju planirani i neplanirani radovi održavanja, ograničenje ili obustava isporuke plina zbog planiranih radova održavanja, izvođenje radova u zaštitnoj zoni transportnog sustava te nabava plina za potrebe operatora transportnog sustava.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, osim dorada u izričaju, učinjena je nomotehnička izmjena dodavanjem odredbi o ograničenju ili obustavi isporuke plina zbog planiranih radova održavanja, koje su do sad bile dio poglavlja o obustavi i ograničenju isporuke plina.

IX. USLUGE I PROIZVODI OPERATORA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Ovim odredbama propisuju se usluge koje pruža operator transportnog sustava i proizvodi koje nudi u okviru tih usluga.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, učinjene su značajnije izmjene u cilju boljeg i jasnijeg definiranja usluga i proizvoda koji su glavne sastavnice osnovne djelatnosti Plinacro – transporta plina.

Propisuje se da operator transportnog sustava pruža uslugu transporta plina, uslugu priključenja na transportni sustav i povećanja priključnog kapaciteta te nestandardne usluge prema cjeniku nestandardnih usluga. U pogledu usluge transporta plina, definiraju se standardni kapacitetni proizvodi koje operator transportnog sustava nudi na ulazima i izlazima u RH i standardni kapacitetni proizvodi koje nudi na interkonekciji te se propisuje pod kojim se uvjetima predmetni proizvodi nude za prekidivi kapacitet.

X. UGOVARANJE KAPACITETA NA INTERKONEKCIJI

Odredbe o ugovaranju kapaciteta na interkonekciji izdvojene su u posebno poglavlje. Odredbama se propisuje sklapanje ugovora o transportu plina na interkonekciji, pristup aukcijskim platformama i aukcijama te ugovaranje standardnih kapacitetnih proizvoda na interkonekciji.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, osim manjih nomotehničkih izmjena, detaljnije su propisani uvjeti za pristup aukcijama.

XI. UGOVARANJE KAPACITETA NA ULAZIMA I IZLAZIMA U RH

Odredbe o ugovaranju kapaciteta na ulazima i izlazima u RH sad su izdvojene u posebno poglavlje. Ovim odredbama propisuje se postupak rezervacije kapaciteta na ulazima i izlazima u RH, uključujući izlaze iz transportnog sustava koji su ujedno ulazi u sustav skladišta plina i ulaze u transportni sustav koji je ujedno izlazi iz sustava skladišta plina,

raspodjela kapaciteta, ugovor o transportu plina, korištenje usluge transporta plina bez ugovorenog kapaciteta te prijenos ugovora u slučaju zajamčene opskrbe.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, odredbe su znatno nomotehnički dorađene kako bi korisnicima transportnog sustava bile preglednije i razumljivije, a sve u cilju jednostavnijeg ugovaranja. Jasno je propisan slijed poduzimanja radnji i rokovi za njihovo poduzimanje. Odredbe o rezervaciji kapaciteta na izlazu iz transportnog sustava koji je ujedno ulaz u sustav skladišta plina i na ulazu u transportni sustav koji je ujedno izlaz iz sustava skladišta plina, izdvojene su u poseban članak te je jasno propisan način rezervacije kapaciteta.

Uvedena je odredba kojom se uređuju posljedice korištenja usluge transporta plina bez ugovorenog kapaciteta, odnosno situacije u kojima krajnji kupac priključen na transportni sustav preuzima plin na izlazu u RH za koji nije ugovoren kapacitet.

Osim toga, uvodi se odredba kojom se uređuje prijenos ugovora o transportu plina u slučaju zajamčene opskrbe, a sukladno Zakonu. Poblježe je definiran predmet prijenosa te prava zajamčenog opskrbljivača.

XII. TRGOVANJE UGOVORENIM KAPACITETOM

Odredbama o trgovanju ugovorenim kapacitetom propisuje se postupci prijenosa ugovorenog kapaciteta i prijenosa prava korištenja kapaciteta na sekundarnom tržištu.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, posebnim člankom detaljnije su propisani uvjeti pod kojima operator transportnog sustava odobrava trgovanja na sekundarnom tržištu, kao i mogućnost sudionika da odustanu od najavljenog trgovanja sve dok ga operator transportnog sustava ne odobri.

Posebnim člankom propisani su rokovi za poduzimanje pojedinih radnji prilikom trgovanja kapacitetom na interkonekciji i prilikom trgovanja kapacitetom na ulazima i izlazima u RH.

U odnosu na potonje, uvedeno je novo pravilo o sredstvima osiguranja plaćanja, prema kojem je opskrbljivač ili trgovac plinom koji želi sudjelovati na sekundarnom tržištu i steći ugovoreni kapacitet, dužan prije sudjelovanja u trgovanju kapacitetima na sekundarnom tržištu u pojedinoj plinskoj godini dostaviti operatoru transportnog sustava bjanko zadužnicu ovjerenu od javnog bilježnika, a ako je vrijednost namjeravanog trgovanja, uvećana za PDV, veća od 1 milijun kuna, stjecatelj je dužan dostaviti jednu ili više dodatnih bjanko zadužnica za potrebe osiguravanja te razlike.

XIII. KORIŠTENJE KAPACITETA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Odredbama o korištenju kapaciteta transportnog sustava propisuje se usklađivanje nominacija na interkonekciji i nominacije korištenja transportnog sustava.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, uz manje korekcije u izričaju, izbrisane su odredbe o usklađivanju nominacija na sustavu skladišta plina te odredbe o usklađivanju transakcija na virtualnoj točki trgovanja te je dodana odredba o dostavi nominacije za izlaz iz transportnog sustava koji je ulaz u sustav skladišta plina i ulaz u transportni sustav koji je izlaz iz sustava skladišta plina, operatoru transportnog sustava od strane operatora sustava skladišta plina nakon svake nominacije na sustavu skladišta plina.

Rok za dostavu nominacija od strane voditelja bilančne skupine, produljen je s 12:00 sati na 13:00 sati, a rok za prihvatanje ili odbijanje nominacije od strane operatora transportnog sustava, produljen je s 14:00 sati na 15:00 sati.

XIV. MJERNA PRAVILA I PRAVILA RASPODJELE KOLIČINA PLINA

Odredbama o mjernim pravilima i pravilima raspodjele količina plina propisuje se mjerna oprema, mjerne jedinice, način mjerenja, obračunsko mjerno mjesto, prilagodba obračunskog mjernog mjesta, ispitivanje i evidencija mjerne opreme, kontrolno ispitivanje plinomjera i/ili druge mjerne opreme, zamjena mjerne opreme, utvrđivanje kvalitete plina, oprema za utvrđivanje kvalitete plina, plan uzorkovanja, pravila raspodjele zajednički izmjerenih količina, očitavanje obračunskih mjernih mjesta te utvrđivanje količina plina za dnevni i mjesečni izvještaj.

Osim nomotehničkog uređivanja, izbrisane su odredbe o Sporazumu o pravilima raspodjele izmjerenih količina plina. Umjesto toga, kao alternativa osnovnom pravilu raspodjele izmjerenih količina plina proporcionalno nominacijama, uvedena je mogućnost za proizvođača prirodnog plina i krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav da sami provode raspodjelu prema pravilima koja su utvrdili sa svojim opskrbljivačima plinom koji su korisnici transportnog sustava i voditeljima bilančnih skupina. Pri tome su obvezni prethodno obavijestiti operatora transportnog sustava o početku, odnosno prestanku primjene predmetni pravila te mu, u dosadašnjim rokovima, dostavljati podatke o raspodijeljenim količinama plina.

XV. OBJAVA PODATAKA I RAZMJENA INFORMACIJA

Odredbe o objavi podataka i razmjeni informacija objedinjene su u jedno poglavlje. Odredbama se propisuje obveza operatora transportnog sustava da objavljuje podatke u skladu s uredbama Europske unije te način razmjene podataka i komunikacija s ostalim sudionicima na tržištu plina.

Pravila su nomotehnički dorađena te su detaljnije propisane odredbe o načinu i uvjetima pristupa i korištenja SUKAP-a. Dodatno su propisani uvjeti pod kojima operator transportnog sustava ima pravo opozvati odobreni pristup SUKAP-u te odgovornost korisnika SUKAP-a za svu štetu koja bi mogla nastati zbog neosiguravanja tehničkih preuvjeta za siguran i neometan pristup SUKAP-u, neovlaštenog korištenja SUKAP-a i nedostavljanja podataka o promjenama korisnika korisničkih prava.

XVI. OGRANIČENJE I OBUSTAVA ISPORUKE PLINA

Odredbe o ograničenju i obustavi isporuke plina propisuju način i uvjete pod kojima operator transportnog sustava ima pravo obustaviti ili ograničiti isporuku plina.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, odredbe su dodatno usklađene sa Zakonom i nomotehnički uređene.

Osim toga, odredbe o ograničenju i obustavi isporuke plina u slučaju redovnog održavanja transportnog sustava, prebačene su u poglavlje o održavanju transportnog sustava. S druge strane, dodane su odredbe o ograničenju i obustavi isporuke plina na zahtjev korisnika transportnog sustava, koje su do sad bile sadržane u Općim uvjetima korištenja transportnog sustava („Obustava isporuke plina krajnjem kupcu“).

XVII. NEOVLAŠTENA POTROŠNJA PLINA

Odredbama o neovlaštenoj potrošnji plina propisuje se pravo operatora transportnog sustava na obustavu isporuke plina u slučaju neovlaštene potrošnje te obveza plaćanja naknade za neovlaštenu potrošnju plina od strane krajnjeg kupca priključenog na transportni sustav.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, provedeno je usklađivanje sa Zakonom te neovlaštena potrošnja plina više ne obuhvaća preuzimanje plina bez ugovorenog kapaciteta transportnog sustava za izlaz iz transportnog sustava na kojem je krajnji kupac priključen.

XVIII. POSTUPCI UPRAVLJANJA ZAGUŠENJIMA NA INTERKONEKCIJI

Odredbama o postupcima upravljanja zagušenjima na interkonekciji propisuju se pravila povrata ugovorenog stalnog kapaciteta, oduzimanja dugoročno ugovorenog nekorištenog stalnog kapaciteta, ponuda dodatnog stalnog kapaciteta i otkup ugovorenog stalnog kapaciteta te postupak „koristi ili izgubi“ za stalni kapacitet za dan unaprijed.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, provedeno je dodatno usklađivanje s pravilima upravljanja zagušenjima iz Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005.

XIX. IZMJENE I DOPUNE MREŽNIH PRAVILA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Odredbama se propisuje način i uvjeti izmjena i dopuna Mrežnih pravila.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila nije bilo izmjena.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, promijenjen je rok za potpuno opremanje mjernog mjesta iz stavka 1. predmetnog članka, te je novi rok 31. prosinca 2020. Također je promijenjen rok za sklapanje ugovora između operatora transportnog sustava i operatora distribucijskog sustava o međusobnim pravima i obvezama, kao rok za objavu obrasca predmetnog ugovora. Novi rok je 31. prosinca 2018., odnosno 1. rujna 2018. Zaključno, izbrisana je odredba o roku za opremanje plinskim procesnim kromatografom.

Promijenjen je datum do kojeg će se primjenjivati dodatna pravila za ugovaranje i korištenje prekidivog kapaciteta na interkonekciji Hrvatska-Mađarska u smjeru iz Hrvatske u Mađarsku, sukladno važećoj Izmjeni i dopuni Mrežnih pravila transportnog sustava od 28. prosinca 2017. godine. Osim toga, predmetna pravila nomotehnički su uređena.

OPĆI UVJETI KORIŠTENJA USLUGE TRANSPORTA PLINA

Općim uvjetima korištenja usluge transporta plina propisuju se međusobna prava i obveze operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava iz ugovora o transportu plina i/ili ugovora o transportu plina na interkonekciji.

U odnosu na postojeća Mrežna pravila, učinjena je značajna izmjena na način da su objedinjeni Opći uvjeti korištenja transportnog sustava, koji su se primjenjivali na ugovore o transportu plina i Opći uvjeti korištenja usluge transporta plina na interkonekciji. Novi Opći uvjeti sadrže zajedničke odredbe, koje se primjenjuju i na ugovore o transportu plina i na ugovore o transportu plina na interkonekciji, te posebne odredbe koje se odnose na svaki od predmetnih ugovora.

Tekst Općih uvjeta u cijelosti je nomotehnički dorađen i uređen te je izričaj prilagođen kako bi korisnici transportnog sustava imali jasan pregled svih prava i obaveza koje za njih proizlaze iz ugovora.

Značajne izmjene učinjene su u pogledu odredbi o sredstvima osiguranja plaćanja.

Tako se kod ugovora o transportu plina uvodi novčani depozit kao oblik sredstva osiguranja plaćanja. Uvodi se novo pravilo o sredstvima osiguranja plaćanja za nove korisnike transportnog sustava, koji prvi puta sklapaju ugovor. Novost je i da se korisnike transportnog sustava oslobađa obveze dostave sredstva osiguranja plaćanja, ako je iznos sredstva osiguranja plaćanja za pojedini godišnji, tromjesečni, mjesečni ili dnevni proizvod, manji od 1.000,00 kuna.

U odnosu na ugovore o transportu plina na interkonekciji, uvodi se aukcijsko jamstvo za godišnje standardne kapacitetne proizvode, kao preduvjet za sudjelovanje na aukciji, čiji je cilj skratiti vrijeme zadržavanja novčanih sredstava korisnika transportnog sustava.

Slijedom izmjena u pogledu sredstava osiguranja plaćanja, usklađuju se i odredbe o ugovornoj kazni te raskidu ugovora.

Nadalje, posebnim člancima propisuju se prava i obveze korisnika transportnog sustava te prava i obveze operatora transportnog sustava. Uvedene su nove odredbe o odgovornosti operatora transportnog sustava za štetu, dorađene su odredbe o povjerljivosti podataka, uređeno je ograničenje, odnosno obustava isporuke plina zbog neispunjenja obveza, detaljnije se propisuje prijenos ugovora, uvodi se obveza mirnog rješavanja sporova iz ugovora te se uvodi odredba prema kojoj ništetnost ili poništenje pojedine odredbe ugovora, neće utjecati na valjanost ostatka ugovora.

U Zagrebu, 24. svibnja 2018. godine